

Prosjektpenger

- 32 «Vi ser ikke bort ifra at det kan dreie seg om enda større beløp» ›
- 34 Helsedirektoratets forklaring ›
- 36 – Møter bort pengene ›
- 36 Statsbudsjett og kontrollen med pengene ›
- 37 – Rydd opp! ›
- 39 5 på tinget ›

Minst 100 millioner kroner som Stortinget har bevilget til blant annet rus- og psykiatri-prosjekter, er av Helsedirektoratet brukt til ordinær drift, ifølge Riksrevisjonen.

Riksrevisjonen refser både direktoratet og departementet for dårlig styring, og mener ledelsen må eller burde ha visst om regnskapsrotet.

TRENGER STØTTE: Prosjektmidlene Stortinget bevilget var ment å gå til pasientgrupper, blant annet til prosjekter innen rus og psykiatri.

gikk til drift →

Direktør i Helsedirektoratet, Bjørn-Inge Larsen, avviser at penger er brukt til andre formål enn dem de var bevilget til.

Kontrollkomiteen på Stortinget ber departementet sørge for at direktoratet betaler tilbake pengene til de gruppene som skulle hatt dem.

Tekst Kari Anne Dolonen og Ann-Kristin Bloch Helmers Foto Stig Weston

FORKLARER: På de neste sidene blir helsedirektør Bjørn-Inge Larsen konfrontert med funnene til Riksrevisjonen.

«Vi ser ikke bort ifra at det kan dreie seg om et enda større beløp. Jens Gunvaldsen, ekspedisjonssjef i Riksrevisjonen

Riksrevisjonen har avdekket store feil i budsjettene til Helsedirektoratet i regnskapsåret 2008. 100 millioner kroner som skulle gått uavkortet til blant annet rus- og psykiatriprosjekter, har ifølge Riksrevisjonen gått til intern drift.

Tekst **Kari Anne Dolonen og Ann-Kristin Bloch Helmers** Foto **Stig Weston**

Rus og psykisk helse var helsepolitiske satsingsområder i 2008, og Stortinget bevilget ekstra penger til disse gruppene.

Helsedirektoratet forvalter penger Stortinget bevilger til ulike formål. Direktoratet hadde i 2008 et budsjett på 9,5 milliarder kroner, hvorav 95 prosent av disse pengene skulle fordeles på 175 tilskuddsordninger.

Tilskuddene skulle gå til kommuner eller frivillige organisasjoner.

Riksrevisjonen har nå kontrollert om alle pengene er brukt i tråd med Stortingets bevilgninger. Og det har de ikke, ifølge revisjonen. 100 millioner kroner av midler Stortinget har bevilget til tilskuddsordninger, har gått til intern drift av direktoratet.

– Vi ser ikke bort ifra at det kan dreie seg om et enda større beløp, sier ekspedisjonssjef i Riksrevisjonen, Jens Gunvaldsen.

– *Hvor alvorlig er dette?*

– 100 millioner kroner er mange penger – selv i et rikt land som Norge. Riksrevisjonen mener det er svært alvorlig at så mange penger er brukt til andre ting enn det Stortinget har bestemt, sier han.

– Stortinget har bevilget pengene fordi de skal gå til visse brukergrupper. Systemene skal da sørge for at det skjer. Det har både departementet og direktoratet ansvar for. Når det svikter, er det alvorlig, sier Gunvaldsen.

Departementet har i Stortingsproposisjon 1 og videre i tildelingsbrevet til Helsedirektoratet feilbudsjettert mellom tilskudds- og driftsmidler.

Direktoratet har videre brukt minst 100 millioner kroner av tilskuddsmidlene til drift, ifølge Riksrevisjonen.

Rus og psykiatri

Budsjettmerkningen er den strengeste reaksjonsformen Riksrevisjonen kan komme med.

– Det er ganske få virksomheter hvert år som får merknad, sier Gunvaldsen.

Direktoratet er den eneste av Helse- og omsorgsdepartementets 11 virksomheter som får merknader i revisjonen. Helseforetakene er ikke med i Riksrevisjonens regnskapsrevisjon.

– *Vet dere hvem som ikke har fått pengene de skulle hatt?*

– Vi vet at midler er tatt fra tilskuddsordninger og ført som drift. Det vi kan si, er at mange av disse millionene skulle gått til prosjekter innen blant annet psykiatri og rus, sier han.

– *Hvordan vet dere det?*

– Fordi dette er de største budsjettpostene. Når vi gjør en revisjon og finner ting som ikke er i tråd med lover og regler, velger vi ofte ut de store budsjettpostene. Vi ser at det flere steder er ført driftsutgifter på poster som skulle gått uavkortet til en pasientgruppe, sier Gunvaldsen.

Ifølge ham bør Helsedirektoratet kunne svare mer detaljert på hvilke prosjekter som ikke har fått pengene de skulle hatt.

– Det er deres jobb å rydde opp i dette etter at vi har påpekt feilene, sier Gunvaldsen.

Reiser og konferanser

Driftsutgifter er et felles begrep som omfatter mange typer utgifter som brukes til å drive en virksomhet, for eksempel Helsedirektoratet.

Eksempler på driftsutgifter er ifølge Riksrevisjonen lønn, lokalleie, reiseutgifter, kurs og konferanser, konsulenttjenester, inventar og utstyr.

UNDRENDE: Ekspedisjonssjef Jens Gunvaldsen (foran) og avdelingsdirektør Knut Lien har funnet store feil i budsjettene til Helsedirektoratet. – Jeg stiller meg undrende til direktoratet og departementets forståelse av denne saken, sier Gunvaldsen.

Stortinget vedtar årlige budsjetttrammer som blant annet fastsetter størrelsen på Helsedirektoratets driftsutgifter. Helse- og omsorgsdepartementet utarbeider deretter et tildelingsbrev til direktoratet hvor de samlede økonomiske rammene for direktoratet inngår.

– Ført på feil post

Direktør i Helsedirektoratet, Bjørn-Inge Larsen, benekter at det er pasientgrupper som ikke har fått de pengene de skal.

På gjentatte spørsmål fra Sykepleien, svarer helsedirektøren:

– Helsedirektoratet har ført utgifter på feil post når driftsmidler har blitt ført på tilskuddsposter. Ordinær drift kan forstås som midler til lønn og husleie. Det er det ikke snakk om her, ifølge helsedirektøren.

– For direktoratet føres evalueringer, kampanjer og konferanser som driftsmidler. Problemet er at budsjetter til disse tingene ofte er gitt på tilskuddspost og utgiftene blir dermed belastet tilskuddspost, hvilket ikke er i henhold til Statens kontoplan, ifølge Larsen.

– At utgiftene er ført på feil post i vårt regnskap, medfører imidlertid ikke at midlene er brukt til andre formål enn dem de var bevilget til. Midlene er derimot ført feil i regnskapet, med tanke på Statens kontoplan, og dette jobber direktoratet sammen med Helse- og omsorgsdepartementet nå med å rette opp, sier Larsen til Sykepleien.

Helseminister Anne-Grete Strøm-Erichsen i Helse- og omsorgsdepartementet ser alvorlig på at det er budsjettet feil mellom tilskudds og driftsmidler, og har nå satt i gang et arbeid med å gjennomgå regnskapsføringen mellom tilskudds- og driftsmidler i Helsedirektoratets regnskap.

Helseministeren avviser imidlertid å ha kjennskap til at noen grupper ikke har fått pengene de skal.

– Departementet er ikke kjent med at noen tilskuddsmottakere ikke har fått tilskudd fordi deler av bevilgningen har gått til statlig drift. Vi er orientert om at direktoratet i intervju med Sykepleien har uttalt at direktoratet ikke har fått tilbakemeldinger på feil i utbetalinger av tilskudd, sier helseministeren.

– Utgiftene relaterer seg til konsulenttenester for evalueringer, informasjons- og kampanjetiltak, publikasjoner samt kurs-, konferanse- og opplæringskostnader knyttet til handlingsplaner og tilskuddsordninger. Dette er produkter og tjenester som også kommer tilskuddsmottakere og brukerne til gode. Det har ikke blitt ført lønnskostnader på tilskuddspostene, sier helseministeren.

Undrende til direktoratets tolkning

Ekspedisjonssjef Jens Gunvaldsen i Riksrevisjonen er forevist svarene fra Helsedirektoratet og Helsedepartementet.

– Jeg stiller meg undrende til Helsedirektoratets forståelse av saken, sier han.

– I Riksrevisjonens rapport heter det at 100 millioner kroner ikke er brukt i samsvar med Stortingets forutsetninger for bevilgningene, og at regnskapsføringen er i strid med bevilgningsreglementet. I sin innstilling har Kontroll- og konstitusjonskomiteen også forutsatt at tilskuddsmottakerne blir kompensert. Ut fra dette er det vanskelig å forstå hvordan direktoratet og departementet kan oppfatte at dette bare er et regnskapsteknisk problem, sier han.

Går gjennom budsjettene

Kontroll- og konstitusjonskomiteen krever at departementet sørger for at direktoratets feilbruk av tilskuddsmidler blir rettet opp.

- Har dette blitt gjort?
- Nei, sier Bjørn-Inge Larsen i Helsedirektoratet.
- De 100 millioner kronene har gått til legitime formål med hensyn til bevilgningene, på mange steder formål som Stortinget eksplisitt har beskrevet i sin budsjettbehandling, eller formål som Helse- og omsorgsdepartementet har bedt Helsedirektoratet om å gjennomføre i tildelingsbrevet til Helsedirektoratet.
- Tar dere denne kritikken alvorlig?
- All kritikk fra Riksrevisjonen er alvorlig, og tas alvorlig. Vi har sammen med Helse- og omsorgsdepartementet prøvd å rydde i dette. Det vi gjør er å gå gjennom disse budsjettpostene, så det vil vises mer nyansert hvilke deler av bevilgningen av en handlings-

« Stortinget har bevilget pengene fordi de SKAL gå til visse brukergrupper. Systemene skal da sørge for at det skjer. *Jens Gunvaldsen, Riksrevisjonen*

plan som bør være på en 60-post eller 70-post, sier helsedirektør Bjørn-Inge Larsen.

Enkelt forklart er 60-poster penger som skal til kommunene, og 70-poster penger som skal til frivillige organisasjoner eller andre. Ordinær drift skal føres på 20-poster.

Ingen garantier

– Kan du garantere at pengene på Helsedirektoratets budsjett har gått til det Stortinget har bestemt?

– Det er alltid farlig å bruke ordet garantere for alt man gjør. Helsedirektoratet er en stor virksomhet. Vi har 175 tilskuddsordninger og forvalter over ti milliarder kroner. Noen komplett blanko på at alt er perfekt, vil jeg ikke avgi.

Han mener imidlertid at kritikken fra Riksrevisjonen på bruken av de 100 millioner kronene, ikke går på at pengene ikke er brukt til legitime formål.

– Har Kontroll- og konstitusjonskomiteen på Stortinget misforstått, som ber dere om å rette opp i dette?

– Nei, vi holder på å rette opp.

– Hva skal dere rette opp?

– Det vi skal rette opp er først og fremst å vise hvilke poster disse utgiftene hører hjemme på.

– Men det Kontroll- og konstitusjonskomiteen ber om, er at direktoratets feilbruk av tilskuddsmidler blir rettet opp, slik at tilskuddsmottakerne blir kompensert. Mener du at det er en feilslutning fra Kontrollkomiteen på Stortinget at det er noen grupper som skal ha tilbakebetalt penger?

– Jeg tør ikke kommentere den kommentaren fra komiteen, det spørsmålet må du stille til departementet.

– Så det du sier, er at det ikke er noen tilskuddsmottakere som skal bli kompensert her?

– Ja, slik jeg oppfatter kritikken fra Riksrevisjonen, så tror jeg ikke at konsekvensene av det revisjonen peker på, er at noen frivillige eller kommuner har fått for lite penger, sier Larsen.

– Og du mener at Riksrevisjonen heller ikke mener det?

– Ja, det er slik jeg oppfatter Riksrevisjonens kritikk.

Har ikke ryddet opp

– Hva gjør dere nå med denne saken?

– Vi jobber nå med å gå gjennom disse postene og føringene. Vi har ikke avdekket at noen ikke har fått pengene de har krav på, vi oppfatter heller ikke at Riksrevisjonen mener det.

– Har dere rettet opp i budsjettene nå?

– Nei, vi har ikke rukket det. For 2009-budsjettet blir det det samme. I 2010 håper vi at vi klarer å gjøre noe med det, men helt bra blir det ikke før 2011. Da håper vi det er ordentlig ryddet i statsbudsjettet på dette.

– Kanskje skulle vi tatt kontakt med Helse- og omsorgsdepartementet om dette tidligere, og sagt at dette kan fremstå som uryddig, og at det fremstår som rart at dette blir belastet på 60-post når det egentlig er en 20-post. Men det er en annen type kritikk enn at vi har misbrukt penger, sier helsedirektør Bjørn-Inge Larsen.

– Må eller burde visst

Riksrevisjonen mener ledelsen i direktoratet og departementet må eller burde ha visst om budsjettrotet.

– Tyder revisjonen på at det er snakk om bevisst feilføring?

– Vi kan ikke si noe om dette har vært bevisst feilføring eller ikke, men feilene er av en slik karakter at ledelsen i direktoratet må ha visst – eller burde ha visst om dette, sier ekspedisjonssjef Jens Gunvaldsen i Riksrevisjonen.

– Tyder denne saken på dårlig ledelse?

– Det dreier seg i alle fall om dårlig styring, sier han.

– Tyder revisjonen på at helseministeren eller helsedirektøren har

Helsedirektoratets forklaring på budsjettrotet:

Dette er den regnskapstekniske forklaringen til Helse- direktoratet:

– Riksrevisjonen kritiserer oss for feil postering av utgifter. Helsedirektoratet får budsjetter til våre 175 tilskudd på en av tre typer kontoer: 20-poster som er til spesielle driftsutgifter og unntaksvis noen tilskudd, hvor Helsedirektoratet selv med legitimitet kan bruke penger, 60-poster, hvor vi skal tildele penger til kommuner, og 70-poster, hvor pengene skal gå til frivillige organisasjoner og andre. Når Stortinget vedtar å tildele oss penger, for eksempel i handlingsplan for rus eller penger på psykisk helsefeltet, så skjer ofte det at pengene kommer

som en 60-bevilgning. Men Stortinget har uttalt gjennom budsjettbehandlingen at det skal gjennomføres en evaluering, kampanje eller tiltak både i kommunen og blant frivillige organisasjoner. Når Helsedepartementet så skriver sitt tildelingsbrev til oss, og tildeler oss penger, så kommer pengene for eksempel bare på en 60-post, men i realiteten står det i tildelingsbrevet at vi skal ha konferanser, evalueringer og kampanjer. Konferanser, evalueringer, kampanjer fremstår som driftsutgifter i våre budsjetter. Og det er ikke legitimt at vi har gjort det med tanke på hvilken post vi har fått pengene, fordi handlingsplan rus setter pengene på en 60-post, men

det er legitimitet i den forstand at Helsedepartementet har bedt oss om å gjøre det, og Stortinget har beskrevet at vi skal gjøre det, i sin bevilgning.

Det vi oppfatter som Riksrevisjonens kritikk, er at det ikke er riktig struktur på hvordan disse postene er håndtert i bevilgningene til oss, og dermed heller ikke riktig håndtert fra vår side når vi fører utgiftene på post. De kampanjene vi fører på 60-poster, burde vært ført på en 20-post. Vår forståelse av dette, er at den viktigste feilen vi har gjort, er at vi og departementet ikke har vært tydelige nok i å beskrive hva som skal være på 20, 60 og 70-poster.

OPPRYDNING: Direktør i Helsedirektoratet, Bjørn-Inge Larsen, lover ryddige budsjetter fra 2011.

vært klar over at 100 millioner av tilskuddsmidlene er brukt til drift?

– Visste de det ikke, er det også et tegn på dårlig styring. Vet de det, burde de forhindre det, sier Gunvaldsen.

– Forholder oss ikke til Stortinget

Helsedirektør Bjørn-Inge Larsen sier han først fikk vite om budsjettfeilene da Riksrevisjonen gjorde ham klar over det.

– Riksrevisjonen mener dette tyder på dårlig styring i direktoratet og departementet?

– Det høres alvorlig ut, og jeg har ikke behov for å skyve fra meg ansvar. Men den veldig sterke kritikken som går på at noen ikke har fått de pengene de skal ha, mener jeg Riksrevisjonen ikke har rettet. Vi rydder i dette. Det er ikke slik at frivillige organisasjoner ikke har fått det de skal, sier han.

På gjentatt spørsmål om det er en feilslutning av Kontrollkomiteen som krever at tilskuddsmottakerne må få kompensasjon, svarer helsedirektør Bjørn-Inge Larsen at han ikke vil mene noen ting om det, og:

– Vi forholder oss ikke til Stortinget, vi forholder oss til Helse- og omsorgsdepartementet.

Store beløp

Gunvaldsen kan ikke huske andre revisjoner hvor så store

beløp er blitt feilført som driftskostnader.

Riksrevisjonen ber i sin merknad departementet og direktoratet om å rydde opp i regnskapsføringen.

« Vi rydder i dette. Det er ikke slik at frivillige organisasjoner ikke har fått det de skal. *Helsedirektør Bjørn-Inge Larsen*

– Det må bli tydelig hva som er drift, og hva som er utgifter som skal gå direkte til brukergruppene. Det må bli krystallklart at pengene Stortinget bevilger skal gå uavkortet til brukergruppene. Det er uheldig når dette blandes sammen.

– Slipper ikke saken

Hvilke konsekvenser regnskapsrotet skal få, er det Stortinget som bestemmer.

– I tillegg vil vi følge dette opp. Vi slipper ikke saken før alt er i orden, sier Gunvaldsen.

– Møter bort pengene

Jon Storaas, daglig leder av Rusmisbrukernes interesseorganisasjon (RIO), synes budsjettrotet i Helsedirektoratet er alvorlig, men tror ikke det er første gang.

Tekst **Kari Anne Dolonen** Foto **Rio**

SELVERFART: Jon Storaas leder RIO, en organisasjon som drives av tidligere rusmisbrukere. Han mener det sjongleres mye med penger i kommunene.

Det er ikke bra i det hele tatt. Dessverre tror jeg ikke det er enestående. Generelt har jeg inntrykk av at også de pengene som går uavkortet til prosjekter, blir brukt til drift. Det vil si at pengene «møtes bort». I prosjekter går man i møte, på møte, på møte. Ofte er det lite igjen av prosjektmidler som kommer de faktiske brukerne eller pasientene til gode, sier Storaas.

– Er du sikker på at RIO har fått de pengene Stortinget har bevilget?

– Vi er under en stor budsjettpost sammen med mange andre frivillige organisasjoner. Vi har ikke anledning til å gå så dypt inn at vi kan se om vi har fått de pengene vi skal ha, sier han.

Han mener det i kommuner er mye sjonglering med penger i budsjetter.

– Opptrappingsplanen i psykisk helse er et godt eksempel på det. Jeg kaller hele planen for Norges største vits. Andre ganger kan det være helt riktig å omrokere midler, men det er ikke greit at Helsedirektoratet bruker 100 millioner til drift som skulle kommet prosjekter til gode, sier han.

«Dessverre tror jeg ikke det er enestående. *Jon Storaas*

Statsbudsjettet og kontrollen med pengene

1. Skatteinntektene fordeles en gang i året over statsbudsjettet. Størsteparten av potten går til felles velferdsgoder som helse, vei og skole.
2. Arbeidet med budsjettet starter omtrent et år før det legges frem for Stortinget. Finansdepartementet samordner alle innspill fra departementer og komiteer. I begynnelsen av oktober legger regjeringen så frem sitt forslag til statsbudsjett.
3. Etter at det er gjort, diskuteres budsjettforslaget i komiteer og i partiene. Regjeringen forhandler med andre partier for å sikre at budsjettet blir vedtatt i Stortinget. Opposisjonen utarbeider ofte egne alternative budsjetter.
4. Statsbudsjettet skal være endelig vedtatt innen 15. desember.
5. I juni revideres budsjettet. Da har politikerne i Stortinget mulighet til å omrokere penger dersom det er nødvendig.
6. Riksrevisjonen skal passe på at skattepenger blir brukt slik Stortinget har bestemt. Det gjør de blant annet gjennom sin årlige regnskapsrevisjon.
7. Resultatene av regnskapsrevisjonen kommer en gang i året for hvert departement i Dokument nr. 1. I denne rapporten står det om alt er i orden. Det vil si om pengene er brukt til det formålet Stortinget har bestemt.
8. Når Riksrevisjonen finner feil, gir de merknader til departementet det gjelder. I denne saken handler det om Helsedepartementet. Når Riksrevisjonen gir en merknad, er det alvorlig.
9. Riksrevisjonen fortsetter å følge opp feilene til departementet har lukket avvikene.
10. Riksrevisjonen legger frem sin rapport for både Stortinget og for Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité.
11. Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite følger opp Riksrevisjonens merknader. De kan også selv også komme med merknader og kommentarer til departement og kreve at de retter opp eventuelle feil, slik de har gjort i denne saken.

– Rydd opp!

- ALVORLIG: Bent Høie, leder i helse- og sosialkomiteen på Stortinget, forventer at både Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektoratet retter seg etter Riksrevisjonens og Kontroll- og konstitusjonskomiteens merknader.

Leder av Helse- og omsorgskomiteen på Stortinget, Bent Høie, mener Riksrevisjonens rapport forteller om et stort behov for opprydning. Både i Helsedirektoratet og i Helse- og omsorgsdepartementet. Fra Stortingets kontrollkomité er kritikken minst like krass.

Tekst **Kari Anne Dolonen** Foto **Stig Weston**

En av mine hovedbekymringer som stortingsrepresentant er at penger vi bevilger, brukes feil. Nettopp slik Riksrevisjonens rapport viser. Jeg synes det er spesielt alvorlig når det går ut over pasienter og deres rettigheter. Stortinget legger klare føringer på hva pengene vi bevilger skal gå til. Det er helt klart fra vår side hvilke grupper som skal nyte godt av dem, sier leder av helse- og sosialkomiteen, Bent Høie.

– Riksrevisjonens påpekninger, og mine egne erfaringer, forteller at det er behov for en kraftig opprydning i direktoratet.

Mer til byråkrati

Selv om Helsedirektoratet stadig bruker mer penger på byråkrati, er ett av problemene ifølge Høie, at det ikke klarer å behandle søknader fra organisasjoner, kommuner og pasientgrupper raskt nok.

– Hvert år møter jeg representanter fra interesseforeninger og pasientgrupper. De kommer med forslag til mange prosjekter og tiltak. Ut ifra mange av disse historiene, bevilger Stortinget ekstra penger for at nettopp disse prosjektene og tiltakene skal settes i gang, forteller han.

– I noen tilfeller er disse pengene gått til byråkrati i stedet for tiltak for pasientene. Det er alvorlig, sier han.

Mye ut av lite

– Ett eksempel: Stortinget bevilget penger til forebygging av hiv, og

til rusforebyggende arbeid. Når året var omme, var det mer penger igjen i potten Stortinget hadde bevilget. Pengene som ikke var brukt opp, ble inndratt. Det var ikke mangel på verken gode søknader eller prosjekter. Problemet var at direktoratet ikke klarte å behandle alle søknadene. Som folkevalgt synes jeg dette er svært alvorlig. Gjennom slike prosjekter og tiltak får vi som samfunn ofte mye ut av små midler.

Høie vet ikke hvilke prosjekter som ikke har fått sin andel av de 100 millioner kronene som Helsedirektoratet har brukt til andre ting.

– Riksrevisjonens gjennomgang viser at det ikke alltid er slik at pengene er brukt opp, men de er rett og slett blitt brukt feil, sier han.

Ikke beroliget

Departementet har svart Riksrevisjonen. Høie er derimot ikke beroliget av departementets forklaring.

– De innrømmer at det er alvorlig at penger brukes feil, men sier samtidig at det har med kultur å gjøre. Jeg mener det vitner om at departementet ikke tar saken alvorlig nok.

Riksrevisjonen har også pekt på store svakheter i Helse- og omsorgsdepartementets budsjettering og regnskapsføring. Det gjelder også for Statens legemiddelverk og Folkehelseinstituttet.

– Det er svært alvorlig når departementet feilbudsjetterer. Dette området behandles i Stortingets kontrollkomité. Det er de som følger opp denne saken, sier Høie.

Stortingets kontrollkomité har også lest Riksrevisjonens rapport. Leder Anders Anundsen (Frp) mener Helsedirektoratet bør lese merknaden fra komiteen nøye.

I sine merknader påpeker komiteen at «departementet ikke har rettet opp direktoratets feilbruk av tilskuddsmidler på en slik måte at tilskuddsmottakerne er kompensert. Komiteen forutsetter at dette rettes opp.»

– Det er ikke mulig å tolke Riksrevisjonen annerledes enn at 100 millioner kroner er gått til drift av Helsedirektoratet, og ikke de prosjektene Stortinget bevilget pengene til, sier Anundsen.

– Jeg er overrasket over at direktoratets oppfatning avviker fra Riksrevisjonens oppfatning. Det er lite som tyder på at dette kan forklares med feilføring i regnskapet til direktoratet.

Komiteen han leder har reagert kraftig på rapporten.

– I våre kommentarer til rapporten sier vi blant annet at vi deler

og skal nå ha opprettet systemer som gjør at dette ikke skjer igjen.

– Hvis det viser seg at departementet og direktoratet ikke retter opp dette, hvilke konsekvenser får det?

– Som komité har ikke vi noen reaksjonsmuligheter. Men Stortinget kan fatte konkrete vedtak om pålegg til regjeringen og at det kan vedta kritikk mot statsråden.

Det som er normalt, er ifølge Anundsen at departementet retter seg etter en enstemmig komité.

Anundsen opplever at både direktoratet og departementet innrømmer å ha brukt 100 millioner kroner feil.

– Merknadene fra Riksrevisjonen er ikke tilbakevist på noen måte fra departementets side, sier han.

– Må lese nøye

Helsedirektoratet tolker Riksrevisjonens merknader annerledes. De mener de kun har ført bevilgninger på feil poster, men at alle har fått pengene sine.

Anundsen har sett på svarene Sykepleien har fått fra direktoratet.

– Jeg mener fremdeles merknadene fra komiteen og Riksrevisjonen er riktig. Nemlig at prosjekter som er tiltenkt midler, ikke har fått dem. Drift i et direktorat er mer enn husleie og lønn til ansatte. Jeg kan ikke se fra Helsedirektoratets svar at det er grunnlag for å mene noe annet enn det Riksrevisjonen har lagt til grunn for sine merknader.

– Har du forståelse for at direktoratet tolker Riksrevisjonens anmerkninger annerledes?

– Nei, jeg synes egentlig Helsedirektoratet bør lese merknaden fra komiteen nøye. Det er jeg sikker på at departementet har gjort. Men jeg må si jeg er litt overrasket over Helsedirektoratets tolkninger og svar til Sykepleien, sier han. ■■■

«Drift i et direktorat er mer enn husleie og lønn til ansatte.» Anders Anundsen (Frp)

samme syn som Riksrevisjonens skriver i sine merknader. Komiteen har til og med gått litt lenger i sin kritikk. Vi ber departementet om å få på plass systemer som hindrer at noe slikt skal skje igjen. I tillegg ber vi departementet om å sørge for at prosjekter som skulle hatt disse pengene, får dem, sier han.

Anundsen vet ikke konkret hvilke prosjekter som ikke har fått penger fra bevilgningen.

– Ikke tilbakevist

Departementet har også gitt uttrykk for at dette er alvorlig,

- LES NØYE! Leder i Kontroll- og konstitusjonskomiteen på Stortinget, Anders Anundsen (Frp) mener Helsedirektoratet bør lese merknaden fra komiteen nøye, og sørge for at prosjekter som ikke har fått penger de skulle hatt, får det.

5 på «tinget»

Tekst **Kari Anne Dolonen**
Foto **Stortinget**

Sykepleien har stilt fem sykepleiere på Stortinget følgende spørsmål: Hva tenker du om at Helsedirektoratet har brukt over 100 millioner kroner til drift istedenfor prosjekter Stortinget har vedtatt at pengene skal gå til?

Kari Henriksen, (Ap)

– Jeg synes det er bra at vi har Riksrevisjonen som oppdager det dersom pengene brukes annerledes enn det Stortinget har bestemt. Jeg føler meg stort sett trygg på at det skjer. Det er imidlertid også min jobb som stortingsrepresentant å etterspørre hvordan oppfølgingen av vedtak gjøres. Vi må også passe på.

Laila Marie Reiertsen (Frp)

– Jeg kjenner ikke saken direkte, men det kan virke som om at Helsedirektoratet får for lite penger og at det er et resultat av kamouflerte driftsbehov. Hvis det er det som er årsaken, må det frem. Uansett skal ikke tilskuddsmidler brukes til drift.

Ingjerd Schou (H)

– Jeg synes ikke dette er tillitvekkende. Det er en uting. Vi må sørge for at direktoratet har en basisbevilgning og organisering som gjør at penger Stortinget bevilger går uavkortet til prosjektene. Tiden er moden for å se på hvordan Helsedirektoratet ledes og administreres. Som stortingsrepresentant er jeg ikke alltid sikker på om penger vi bevilger, går til de sakene vi har bestemt. Det er ikke fordi jeg har mistillit til ledelsen i Helsedirektoratet, men har en følelse av at byråkratiet spiser opp midler fordi de er u hensiktsmessig organisert.

Laila Dåvøy (KrF)

– Jeg reagerte veldig på dette. Penger som Stortinget bevilger, skal gå til de prosjektene vi har bevilget pengene til. Jeg synes ikke dette er tillitvekkende. Kontroll- og konstitusjonskomiteen har også bedt nokså tydelig om at pengene som er gått til drift skal tilbakebetales til de prosjektene de var ment å gå til.

Tove Lise Torve (Ap)

– Min umiddelbare reaksjon er at dette er beklagelig. Jeg kjenner ikke saken, men som stortingsrepresentant forventer jeg at de vedtak som Stortinget fatter blir fulgt opp.

80 000

helsearbeidere har tilgang til PPS

Stadig flere integrerer PPS i sitt journalsystem. Den enkelte bruker slipper dermed å forholde seg til flere systemer, og pasientene sikres lik behandling.

Vil du vite mer om PPS og integrasjon med andre systemer, gå inn på våre nettsider

www.akribe.no/pps

PPS
Praktiske Prosedyrer i Sykepleietjenesten